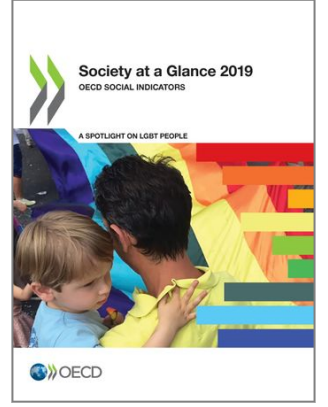

OECD *Multilingual Summaries*

Society at a Glance 2019

OECD Social Indicators

Summary in Turkish

Bu yayının tüm içeriğine erişmek için şu adresi tıklayın: [10.1787/soc_glance-2019-en](https://doi.org/10.1787/soc_glance-2019-en)

2019 Tek Bakışta Toplum

OECD Toplumsal Göstergeleri

Türkçe Özet

Lezbiyen, gay erkek, biseksüel ve trans cinsiyetli (LGBT) bireylerin OECD ülkelerinde kelimenin tam anlamıyla kabul görmeleri için hala gidilecek çok yol var. Genel olarak LGBT kişiler çeşitli biçimlerde ayrımcılığa maruz kalıyorlar. Ancak ayrımcılık etik olarak kabul edilemez olmakla kalmıyor, ciddi ekonomik ve sosyal maliyetleri de var. Dolayısıyla cinsel ve cinsiyet azınlıklarına yönelik kapsayıcılığın OECD devletleri için üst düzey öncelik olması gerekiyor.

Bu raporun birinci bölümü, OECD ülkelerinde cinsel ve cinsiyet azınlıklarının boyutu ile LGBT kişilerin sosyo-ekonomik durumu hakkındaki verilere ve kanıtlara dair kapsamlı bir genel görünüm sunuyor. LGBT-karşıtı ayrımcılığın milyonlarca kişinin ekonomik beklentilerine ve zihin sağlığına engel oluşturduğunu doğruluyor, cinsel ve cinsiyet azınlıkları için daha kapsayıcı ortamlar oluşturmaya dönük olumlu uygulamaların altını çiziyor.

LGBT kişiler ciddi sayıda bir azınlık oluşturuyor

Hiçbir sayımda, LGBT kişileri belirlemeye dönük olarak cinsel yönelime ve/veya cinsiyet kimliğine dair sorulara yer verilmedi ve ulusal düzeyde temsil edici olan sadece birkaç ankette bu gibi sorular yer alıyor. Tahminlerin mevcut olduğu 14 OECD ülkesinde LGB kişiler, yetişkin nüfusun %2,7'sine karşılık geliyor. Başka bir deyişle bu 14 OECD ülkesinde, en az 17 milyon yetişkin kendini LGBT olarak tanımlıyor - 17 milyon yetişkin alt sınırdır çünkü veri boşluklarından ötürü trans cinsiyetliler sayılmıyor - yani sayıları Şili veya Hollanda'nın toplam nüfusu kadar çok.

Kendini LGBT olarak tanımlayan kişilerin oranı artıyor

LGBT durumunun ulusal düzeyde temsil edici olan anketlerde açıklanması bir anket halkasından diğerine tutarlı bir şekilde artış gösteriyor. Bu eğilimin gelecekte de devam etmesi muhtemel çünkü birlikte yaşayan gençlerde daha sık açıklanıyor. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde, 1945'ten önce doğanların sadece %1,4'ü kendini LGBT olarak kabul ederken y kuşağında (1980 ile 1999 arasında doğanlar) bu değer %8,2.

Cinsel ve cinsiyet azınlıklarının daha geniş ölçüde kabul edilmesine doğru bir gidiş olsa da homoseksüel ve trans cinsiyetli kişilerden rahatsızlık yaygınlık gösteriyor

LGBT kişilere yönelik tavırlar dünya genelinde iyileşiyor ve diğer yerlere göre OECD ülkelerinde daha olumlu bir seyir izliyor. Ancak ilerleme kaydedilecek önemli bir alan duruyor. OECD ülkeleri, 1 ile 10 arası kabullenme ölçeğinde beş puanla homoseksüelliğin toplumsal düzeyde kabullenilmesinde yolun ancak yarısında. Bunun yanı sıra, OECD ülkelerinden yanıt verenlerin sadece küçük bir azınlığı bir çocuğun karşı

cinsiyetin kıyafetleriyle giyinmesini ve kendini ifade etmesini kabul edebiliyor. Trans cinsiyetli kişilerden duyulan rahatsızlık, LGB kişilerden duyulan rahatsızlıktan biraz daha yüksek.

LGBT kişiler yaygın bir ayrımcılık olduğunu bildiriyorlar

OECD ülkelerinden yanıt veren LGBT kişilerin ortalama üçte birinden fazlası, cinsel yönelimlerinden ve/veya cinsiyet kimliklerinden ötürü kendilerine karşı ayrımcılık yapıldığını hissettiklerini bildiriyorlar. LGB kişilere yönelik tavrın trans cinsiyetli kişilere yönelik tavra göre daha olumlu olmasıyla tutarlılık içinde, trans cinsiyetliler arasındaki ayrımcılık algısı, homoseksüel ve biseksüel bireylere arasında olana göre daha yüksek.

Anket verileri, işgücü piyasasında ciddi bir LGBT handikapı olduğunu gösteriyor

Yaklaşık 50 araştırma belgesi, OECD ülkeleri genelindeki LGBT olan ve LGBT olmayan yetişkinlerin işgücü piyasasındaki sonuçlarını temsili anket verilerine dayalı olarak karşılaştırdı. Bu çalışmalar, LGBT kişilerin istihdam statüsü ve işgücü kazançları itibarıyla cezalandırıldığını ortaya koyuyor: LGBT-olmayan kişilere göre bir işe alınmaları %7 daha az muhtemel ve işgücü kazançları da %4 daha düşük. Bu tahminler, cinsel ve cinsiyet azınlıklarının karşılaştığı fiili handikapın muhtemelen alt sınırını oluşturuyor çünkü cinsel yönelimlerini ve cinsiyet kimliklerini anketlere açıklamayı kabul eden LGBT kişiler ekonomik olarak avantajlı kişiler olmaya yatkın.

DeneySEL veriler, LGBT kişilere karşı ayrımcılık yapıldığını doğruluyor

İşgücü piyasasında başvuru yapan LGBT kişilere karşı ayrımcılık, iki sanal adayın iş görüşmesine davet edilme oranını karşılaştırmak suretiyle ölçülüyor: bunlardan biri, işverenlerin LGBT olarak algıladığı bir kişi, diğeri de işverenlerin LGBT olmadığını algıladığı bir kişi. Sonuçlar, başvuru yapan homoseksüellerin iş görüşmesine davet edilmesinin, bir gay veya lezbiyen örgütündeki gönüllü katılımları veya çalışmalarını üzerinden cinsel yönelimleri ifade edildiğinde heteroseksüel muadillerine göre 1,5 kat daha az muhtemel olduğunu ortaya koyuyor. DeneySEL veriler, işgücü piyasasının dışındaki LGBT bireylerin yanı sıra iş başvurusu yapan trans cinsiyetli kişilere karşı da ciddi bir ayrımcılık olduğunu ortaya koyuyor.

LGBT kişiler zihin sağlığı bozuklukları konusunda daha büyük risk altında

Temsili anket verileri, LGBT bireyler arasında yaygın bir psikolojik sıkıntı olduğuna işaret ediyor. Cinsel ve cinsiyet azınlıklarında zihin sağlığının daha düşük kalması, en azından kısmen bir hastalık belirtisinden çıkıyor. Heteroseksüelliği ve doğumdaki cinsiyet ile cinsiyet kimliği arasında uyumu normal olmanın tek yolu olarak gören bir sosyal ortamda yaşayan LGBT kişiler, heteroseksüellerin ve trans olmayan bireylerin yaşamadığı bir stresle karşı karşıya kalıyorlar.

LGBT bireyleri ve karşılaştıkları handikapları ulusal istatistiklerde görünür kılmak, kendilerine yönelik kapsayıcılığın bir ön şartı

Ulusal işgücü, sağlık ve mağduriyet anketlerinin yanı sıra sayımlarda da cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği hakkında bilgi toplamak, LGBT bireylerin karşılaştığı handikap hakkındaki farkındalığı güçlendirme hususunda kritik önem taşıyor. Her ne kadar azınlık olsalar da ulusal düzeyde temsil edici olan anketlerinde cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği hakkında sorulara yer veren OECD ülkeleri, bu gibi hassas bilgilerin en iyi nasıl toplanacağı hakkındaki olumlu uygulamaları yaygınlaştırma yolunda işe yarayan öncüller oluşturuyor.

LGBT-karşıtı ayrımcılığın hukuken yasaklanması ve LGBT bireylere yönelik eşit hakların güvenceye alınması, durumlarının iyileştirilmesinde temel bir unsur

Ayrımcılık karşıtlığının ve eşitlik yasalarının yürürlüğe konulması, sadece potansiyel olarak suç işleyecek olanların cesaretini kırarak değil ama aynı zamanda toplumsal normu biçimlendirerek de LGBT kapsayıcılığını geliştiriyor. Bireyler, yasa değişikliklerinin, neyin toplumsal olarak kabul edilebilir olduğunu yansıttığını algılıyorlar ve bu değişimlere uyum sağlamayı arzu ediyorlar. Örneğin aynı cinsiyetle ilişkiyi tanıma politikaları benimsemelerinin ardından aynı ülkelerde, homoseksüelliğin kabullenilmesinin daha hızlı artmış olması, yasal değişikliklerin tavırlarda değişime yol açtığını gösteriyor.

Bilinçsiz önyargıya karşı koyma konusunda insanların eğitilmesi, LGBT kapsayıcılığının geliştirilmesini amaçlayan her türlü politika paketinin temel unsurudur

Bilinçsiz önyargı eğitimi, bireyleri bilinçsiz önyargıları ve basmakalıp inanışları konusunda daha fazla farkında kılmayı ve bunlarla nasıl başedileceğini kendilerine öğretmeyi içerir. Müdahaleler konusunda tarafsızlığı kaldırmanın etkisine dair kanıtlar az sayıda fakat bu müdahalelerin kısa olduklarında bile çok etkili olabileceğini gösteriyor. Amerika Birleşik Devletleri'nde kapıdan kapıya kısa müdahaleler, vatandaşları trans cinsiyetli kişilere karşı daha açık ve iyiliksever hale getirdi ki müdahalenin üç ay sonrasında bile etkileri hala belirgin.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Yayının İngilizce tercümesini okumak için [OECD.iLibrary](https://www.oecd.org/iLibrary/)'i ziyaret edin!!

© OECD (2019), *Society at a Glance 2019: OECD Social Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/soc_glance-2019-en